

Gullan Lindblad

GUNNEL HANSSON

Vi sitter på en inglasad balkong på elfte våningen i ett höghus i Karlstad och blickar ut över ett hamninlopp, som för dagen består av is och snö. Det är lätt att föreställa sig utsikten om några månader, när solen glittrar i Vänerens vatten och båtarna glider ut med vind i seglen, det är skönt att veta att den tiden inte är så långt borta.

För andra ser vi ut som två pensionärer, som sitter och dricker förmiddagskaffe, men vi har en viktig uppgift framför oss. Jag, Gunnel Hansson, ska försöka få fram en bild av Gullan Lindblad och hennes liv både privat och politiskt och det är väl enklast att börja från början!

Jag sitter alltså bokstavligen på en hög nivå och i sällskap med en f.d. riksdagsman, som jag dock lärt känna som en ”vanlig” och jordnära person. För att komma ner på jorden frågar jag hur mycket rötterna från barndomen och uppväxten i värmländska Gunnarskog betytt för henne? Gullan berättar:

Barndomen

”Jag var första barnet till mina föräldrar, som enligt dagens mått mätt var fattiga. Men i min hembygd var i princip alla ganska fattiga. Det var så i värmländska småbygder på 30-40-talen och vi barn led inte av det. Jag brukar säga att om jag skulle ha följt mönstret att rösta så hade jag varit socialdemokrat. Men jag brukar också säga: Jag tänker själv.

Min mor, som var hemmadotter på ett litet värmländskt småbruk, hade träffat min far i början av det hårda 30-talet, när han kom som s.k. AK-arbetare i ett vägbygge till min hemby. Han arbetade som vägarbetare och skogsarbetare även senare, men i början av 40-talet köpte mina föräldrar mina morföräldrars lilla gård och jag kom således att växa upp på ett småbruk med tre till fyra kor, en häst och några smådjur. På vintarna körde far med häst åt Billerudsbolaget. Mor var hemmafru som de flesta på den tiden. Hon fick sannerligen slita med att gå upp tidigt, mjölka korna, utfodra djuren och sköta hushållet och oss barn.

Trots de små förhållandena minns jag ändå min barndom som ganska ljus. Jag fick två systrar, så vi var tre småflickor som växte upp på den lil-

Gullan Lindblad vid datorn.

la västvärmländska gården. När jag var femton år fick jag också en bror.

Vi flickor var förtjusta i djuren men fick – trots protester ibland – hjälpa till ganska mycket på gården, särskilt i den s.k. slåttanden på sommaren. Då fick far slå det mesta gräset för hand med lie och vi fick räfsa höet. Någon större romantik kring att åka i höläss har jag aldrig känt! Jag tyckte somrarna mest var jobbiga även om det var skönt att gå och bada i den ganska närbelägna sjön ibland och njuta av solen. Vi gillade när det regnade för då kunde vi sitta och läsa. Kanske var vi litet lata? I varje fall ointresserade av jordbruk i den mindre skalan. Ingen av oss har heller blivit landsbygdsbo. Världen var liten. Stockholm var som i en annan värld för oss. Och vi ska inte tala om världen utanför! Arvika, som ligger fyra mil från mitt hem, var jössehäradsmetropolen. Till Gunnarskogs kyrka är det två mil men till Gräsmarks kyrka i Fryksdalen ca en mil. Jag bodde nästan på gränsen till Gräsmark, ca tre mil från Sunne.

Dagarna var sig ganska lika i hemmet och jag minns en söndag när allt stod stilla att jag sa till min mor: ”Så här tråkigt ska jag inte ha det när jag blir stor!”

När jag berättade detta för min man så småningom sa han: ”Det har

du då sannerligen sett till att du inte haft!” – Nej, tråkigt har jag sällan haft, men ett slitsamt – och roligt – liv kan jag allt se tillbaka på.

Jag började skolan hösten 1939. Det var den hösten Hitler gick in i Polen. Jag minns så väl mina föräldrars och även min mormors avsky när de hörde honom i radion. Det var en orolig tid och jag minns att min far nästan alltid (tyckte jag i alla fall) var inkallad till militärtjänstgöring i Bogen-Mitandersfors. Min hemby ligger faktiskt bara någon mil från norska gränsen. Västerbottens regemente, I20, var till stor del stationerat i min by och andra byar i omgivningen och det fanns alltid militärer omkring oss. Vi barn tyckte att det var litet spännande. Vi kände inte allvaret på samma sätt som de vuxna. Krigets närhet kände vi dock av väldigt starkt när ”hjemmefronten” i Oslo sprängde ammunitionsförande tyska fartyg i Oslos hamn 1940. Vi stod ute på gårdsplanen och hörde mullret. Vi förstod att något särskilt hänt. Jag minns också väl mörkläggningen på kvällarna.

Skolgång

Att gå i skolan var roligt. Detta trots att jag ensam fick traska ca halvmilen till skolan i Fredros varje dag. Det blev lättare när mina systrar blev större och vi fick sällskap. Jag minns att jag älskade när ”fröken” på kristendomslektionerna läste om ”Sven i Tallbacken” och att vi varje eftermiddag när skolan slutade fick sjunga en psalm: ”Så går en dag än från vår tid” eller ”Bred dina vida vingar”...

Det var så vemodigt för då visste jag att jag skulle få gå ensam den långa vägen hem. På vintern åkte vi skidor eller spark till skolan. Jag fick en god grundkondition på det viset, något som jag haft nytta av senare.

De första vintrarna på 40-talet var väldigt kalla (ca -40 grader lång tid) och jag minns att mor virade en halsduk om ansiktet på mig och att jag hade halm i skorna för att inte förfrysa fötterna!

Folkskolan var en s.k. B2-skola, där alla klasser från tre till sju läste i samma skolsal. En del fick skriva välskrivning, en del räknade och andra förhördes på läxor. Man tillägnade sig nog litet simultanteknik redan som barn! Jag beundrar magistern som klarade av att ha så många barn i olika uppgifter på samma gång. Senare i livet har jag hört att barn från de gamla B2-skolorna ofta blev duktiga senare i livet. Man tackar!

Jag hade en stor förmån i att min far, som var socialdemokrat, var mycket samhällsorienterad. Om vi fick någon skoluppgift att t.ex. ta

reda på aktuella svenska politiker eller något som hände i det politiska livet, så var det bara att gå hem och fråga far. Han visste. Vi hade också en annan förmån som inte andra skolkamrater hade. Det fanns alltid böcker hemma. Och far prenumererade på Folket i Bild, som på den tiden var en riktig kulturtidning. Jag tillägnade mig de gamla proletärförfattarna genom att läsa följetonger där.

Vi gick i skolan måndag till lördag. Och på söndagarna var mor noga med att vi skulle gå i söndagsskolan. Mina föräldrar var inte precis ”religiösa” men söndagsskolan ansågs nyttig för oss barn. Då fick vi gå några kilometer till en grannby i Gräsmark, där söndagsskolan drevs av pingströrelsen. Så jag fick lära mig många läsarsånger. Ibland gick vi till en annan by, där Evangeliska fosterlandsstiftelsen hade ett kapell. Jag minns att jag imponerades mycket av den självlärde predikanten där (det fanns många förmågor på bygden som borde ha fått studera, det gällde inte minst min far som var en intellektuell och alls ingen grovarbetar-typ). En söndag när jag besökt Betelkapellet gick jag till mormor och bad henne ta ned asparagusväxten som stod på en piedestal. Jag ställde mig på en stol bakom och läste/pladdrade (jag kunde ännu inte läsa!).

Mormor slog ihop händerna och undrade: ”Vad ska det bli av denna jäntan, blir det präst manne?” Några kvinnliga präster fanns inte på den tiden och präst blev jag ju inte heller. Men jag har alltid gillat att ”förkunna” så litet låg det nog i mormors spådom!

När jag ser tillbaka på min barndom och uppväxt så är det en ljus tid jag kommer ihåg. Och somrarna var alltid varma och härliga, minns man så här efteråt. För att inte tala om ”examen” när mor hade sytt oss tre flickor nya bomullsklänningar på nätterna! Jag kan ännu känna syrendoften på examen och känslan av att ha sommaren framför sig. Ändå hände det allt ibland att jag längtade tillbaka till skolan. För skolan älskade jag, vetgirig som jag var.”

Här fastnar vi i våra barndomsminnen, för det visar sig att vi har väldigt lika bakgrund! Uppvuxna i jordbrukarhem på 30-talet, pulsat i snö flera kilometer till byskolan och gått i frikyrklig söndagsskola. Vi hade också samma kunskapstörst och längtan till studier, som med den tidens möjligheter inte gick att förverkliga.

När Gullan var tretton år hände något som blev avgörande för hennes framtid, hon fick TBC och blev inlagd på sanatorium i elva månader. Där väcktes hennes intresse för att jobba inom sjukvården och till detta bidrog också en lärarinna på sjukhusets skola. Hon insåg Gullans

begåvning och uppmanade henne att studera vidare, men det var ett stort steg för dottern från ett jordbrukarhem där traditionen för studier inte fanns. Flickorna gick från skolan ut i arbetslivet, fick plats i affärer, som hembiträden eller gifte sej med en bonde från hembygden.

Lärarynningen på sjukhusets skola var god vän med distriktssköterskan, syster Berta, i Gunnarskog där Gullans föräldrar bodde och hon pratade med föräldrarna och fick dem att gå med på att Gullan fick börja på realskolan i Arvika. Det var en uppoffring för dem, det innebar ju kostnader för inackordering, men på grund av deras låga inkomst behövde de inte betala för studierna. Detta stod som en anteckning i skolkatalogen, ”befriad från terminsavgift”. ”Jag berättar detta för att jag en gång hört en socialist tårdrypande berätta om detta som en av orsakerna till att han blev socialist. – Jag blev moderat”, säger Gullan.

Utbildning

Gullan gick ut realskolan med fina betyg och skulle gärna ha velat fortsätta studera men så långt kunde inte föräldrarna sträcka sig. Gullan började istället arbeta som vårdbiträde, som expedit i affär och fick sedan se en annons där man sökte postexpeditörer. Hon fick gå igenom ett skriftligt och muntligt prov och klarade sig naturligtvis mycket bra men fick sig en tankeställare av en gammal postmästare som skötte utfrågningen. Han sade ”det gick ju bra det här, lilla fröken, men passar ni verkligen för detta?” De orden fastnade nog, för Gullan jobbade som elev på ett postkontor men tyckte det var så tråkigt så hon slutade efter bara några månader!

Efter postutflykten blev Gullan åter sjuk en tid och under den tiden växte drömmen om att arbeta inom sjukvården och efter tillfrisknandet sökte hon in till Röda Korsets sjuksköterskeskola i Stockholm och till sjuksköterskeutbildning i Karlstad. Hon blev inte antagen till Röda Korset, delvis beroende på att hon inte hade studentexamen. (Det är en händelse, som är värd att notera att Gullan, som inte blev antagen till deras utbildning, idag sitter i styrelsen för Stiftelsen Rödakorshemmet!)

Gullan kom in på sjuksköterskeutbildningen i Karlstad, där rektorn var en gammaldags sophiasyster, som var väldigt noga med att man skulle ha goda teoretiska kunskaper och Gullan, som hade stort A på alla skrivningar, var naturligtvis uppskattad av rektorn.

Gullan var redan då debattglad och gav sig gärna in i diskussioner och

ifrågasatte saker, som ingen annan elev vågade sej på, men rektorn förlät hennes uppstudsighet med tanke på hennes kunskaper och allmänna duglighet.

Under utbildningen hände en sak som Gullan noterar var hennes första steg mot att protestera mot orättvisor. Det fanns en annan duktig flicka i kursen, som dock inte rektorn syster Signe tyckte om utan gärna hackade på och till slut tog ett samtal med henne och mer eller mindre tvingade henne att skriva på att hon ville sluta. Kamraten var naturligtvis mycket ledsen för detta, hennes föräldrar var förtvivalade och Gullan tyckte att så här får det inte gå till! Hon tog mod till sej och sökte på darliga ben upp en överläkare, som var skolans ordförande, och talade om vad som hänt. Han reagerade direkt och undersökte saken och förde frågan vidare upp i styrelsen, rektorn fick en reprimand och flickan fick fortsätta sin utbildning. Flera år därefter, när kurskamraterna träffades på ett jubileum, hade många av dem slutat inom sjukvården p.g.a. giftermål eller gått över till andra yrken. Den kurskamraten, som rektorn ville sparka, hade dock stannat kvar och var en mycket uppskattad och duktig sjuksköterska!

Gullan gick alltså som sjuksköterskeelev och hade goda meriter, ”Berömlig” både i teori och praktik men när hon hade c:a ett år kvar till examen blev hon med barn och var tvungen att avbryta. Hon var dock fast besluten att bli sjuksköterska och efter att barnet var fött tenderade hon in och återupptog studierna. Med hjälp av familj och dagis och Gullans envishet gick det bra och år 1955 tog hon äntligen sin examen och började arbeta på sjukhuset. I grundutbildningen ingick på den tiden viss specialinriktning och Gullan hade fått medicinutbildning, men blev efter en tid mer intresserad av kirurgi. Det fanns vissa motsättningar inom de olika inriktningarna, sjuksköterskorna på kirurgin såg ner på medicinsköterskorna och tvärtom, båda tyckte det egna var mest betydelsefullt och finast. Gullan ville visa att en sjuksköterska bör vara allround och det stämmer faktiskt bättre med dagens utbildning.

Arbetsliv

Åren gick, Gullan och Lars fick två barn till men hela tiden arbetade hon mer eller mindre på sjukhuset i Karlstad. Hon blev ofta uppringd och fick rycka in på olika avdelningar vid sjukdom och semestrar och fick på så sätt en ”allround”-erfarenhet, som var nyttig både för henne och för

sjukvården. I slutet av 50-talet blev hon uppmanad att praktisera vid neurofysiologiska kliniken i Göteborg för att utbilda sig i elektroencefalografi. Vid återkomsten till Karlstad fick hon själv öppna en helt ny EEG-avdelning för hjärnundersökningar.

Gullan arbetade heltid, men när sonen Per föddes 1959, sade hon upp sin heltidstjänst och övergick till halvtidstjänst. Hon arbetade då flera år på intensivvårdsavdelning och postoperativ avdelning, uppgifter som var svåra och innebar mycket jäkt och ansvar, men som Gullan upplevde som mycket intressanta.

Hon hade alltså en halvtidstjänst på sjukhuset, tre barn, hus och hem, nattjänstgöring var sju vecka, men maken Lars och farmor fanns där som stöd. Det skulle senare i livet visa sig hur mycket de betydde för Gullans utveckling och möjligheter att ta vara på chanser och tillfälligheter, som kom att betyda så mycket för framtiden.

Politik och yrkesliv

Gullan hade ett politiskt intresse med från sin far, men han var socialdemokrat och de åsikterna och tankarna fastnade inte hos henne. Hon började snegla åt folkpartiet och var en kort tid med i Folkpartiets ungdomsförbund. Vid ATP-valet 1958 röstade hon för första gången på moderaterna, dåvarande Högerpartiet. Maken Lars och hon hade inte diskuterat mycket partipolitik, men när hon berättade för honom om sitt val blev han inte förvånad utan sade att han hade varit moderat länge!

Ibland är det tillfälligheter som kommer att betyda mycket. Gullan lyssnade före ATP-valet på ett tal av Jarl Hjalmarsson på Stora Torget i Karlstad och tyckte det var som en frälsningsupplevelse, det var ju precis hennes egna åsikter! När hon senare i livet som Kvinnoförbundets ordförande träffade Jarl Hjalmarsson, berättade hon för honom vad han betytt för henne och det glädde naturligtvis honom att få veta.

Gullan har gått en något ovanlig väg för en moderat politiker, hon kom in i politiken genom fackligt arbete. Hon reagerade mot att sjuksköterskorna hade så dåliga löner; på den tiden ansågs sjuksköterskeyrket fortfarande vara något av "ett kall". Hon engagerade sig i en förening som hette "Sveriges Yngre Sjuksköterskors förening", SYSE, något år och hade där kamrater, som senare blev landstingsråd och ledande politiker inom socialdemokraterna. År 1965 gick Gullan en

månadslång facklig utbildning på TCO:s kursgård, detta har hon påmint senare tiders TCO-ordförande som Lennart Bodström och Björn Rosengren om. I mitten av 60-talet blev Gullan föreslagen som ordförande för Värmlands Sjuksköterskeförening, men många medlemmar röstade nej med hänvisning till att hon hade småbarn!

Gullan deltog i en grupp som hette ”Sjuksköterskors samarbete i Norden” och där diskuterades olika vägar för att nå fram till löneförhöjningar. Gullan föreslog då att man skulle föra fram olika grupper, t.ex. akutsjuksköterskor och andra nyckelpersoner, för att nå sina mål. Det blev dock nobben direkt med hänvisning till jämlikhet. Återigen ett bevis på att Gullan var ute tidigt med sina idéer, just den taktiken började tillämpas 30 år senare!

Gullan gick sina egna vägar och återigen var det en enskild händelse som fick betydelse genom att stärka hennes politiska uppfattning. En gammal farbror, som var inlagd på sjukhuset, skulle skrivas ut och flytta tillbaka till sonen och sonhustrun, där han haft sitt hem tidigare. Sonhustrun protesterade dock och ville inte ha tillbaka sin svärfar: ”Ni får ordna något åt honom, det är Ert ansvar”. Då började Gullan på allvar fundera på vad egentligen den enskildes ansvar är och vad man kan ”kräva” av samhället.

Ibland kan man värva moderata väljare på de mest oväntade sätt! Det var kaos på en avdelning där hon fick rycka in en kväll och en gammal farbror hade väldigt ont, han var opererad men hade fått stopp i kate-tern. Gullan hjälpte honom med problemet och det glömde han inte. När han träffade Gullan vid ett annat tillfälle sade han till grannarna ”Här ä ho, som hjälpte mej me mi prostata, sen dess röstar jag på högern”.

Flera upplevelser och tillfälligheter ledde till att Gullan blev engagerad i dåvarande Högerföreningen i Karlstad och från 1960 var hon några år ordförande i Karlstads HUF. Hon inledde redan där sin karriär genom att delta i debatter både i tidningarna och i föreningen, vilket ledde till att hon uppmärksammades och 1962 stod hon för första gången med på listan till stadsfullmäktige i Karlstad. Det är också värt att notera att i valkampanjen det året ingick en appell med rubriken ”Ja till Europa”!

Naturligtvis blev det för Gullan som andra som engagerar sig, ”ger man ett lillfinger tar dom hela handen” och Gullan blev uppfångad av aktiva moderatkvinnor i länet. Redan 1958 hade Birgitta Sjöqvist blivit

invalid i riksdagens andra kammare som första borgerliga kvinna från Värmland. 1954 hade Värmland fått sin första landstingskvinna, Carin Grundel och 1958 fick man ytterligare en, nämligen Ingrid Gustafsson, som då var kvinnoföreningens ordförande i Karlstad.

År 1965 blev Birgitta Sjöqvist vald som ordförande för Moderata kvinnoförbundet i Värmland och till vice ordförande och sekreterare valdes Gullan Lindblad, 32 år gammal. I augusti det året arrangerades en stor kvinnodag med god anslutning och middag på Gylleby säteri till det facila priset av 13 kr!

Kvinnoförbundet i Värmland hade en livlig verksamhet med diskussionsaftnar och studiecirklar bl.a. om uppfostringsfrågor och den då aktuella omläggningen till högertrafik. 1966 hölls ett länskvinnoråd om miljöproblemen och Kvinnoförbundet behandlade också flera remisser om bl.a. kyrka-stat-utredningen och försvarsfrågor. 1967 höll Högern partistämman i Karlstad under mottot ”Mot år 2000”. Gullan arbetade hårt inför denna stämman. Det året var också en remiss ute om att byta namn från Högerpartiet till Moderata Samlingspartiet. Länskvinnoförbundet i Värmland sa nej till detta, de skrev i sitt svar att ”visserligen var de medvetna om uttryck som högerextremister o.dyl. men ansåg ändå att namnet Högerpartiet var mer slagkraftigt”. – Vid den senare omröstningen vid länsförbundsstämman röstade Gullan Lindblad Nej. Hon citerade Fröding att ”strunt är strunt och snus är snus om ock i gyllne dosor, men rosor i ett sprucket krus är ändock alltid rosor.” Hon röstade också emot namnbytet vid partistämman.

Gullan var naturligtvis aktiv under de här åren och 1966 uppfylldes ett av hennes mål, hon kom in i stadsfullmäktige! 1971 ändrades namnet till kommunfullmäktige i och med den stora sammanslagningen av kranskommuner. Gullan var flitig i debatter och med att skriva motioner. Hon var faktiskt den första i Karlstad som motionerade om en miljövårdsplan då hon ansåg att kommunen skulle ha ett långsiktigt tänkande i miljöfrågorna. Planen förverkligades dock inte förrän flera år senare.

Karlstad har vana vid att växla mellan borgerligt och socialdemokratiskt styre. År 1972–76 hade Karlstad sitt första moderata oppositionsråd i Nils Herting, som uppmuntrade Gullan att fortsätta med sitt politiska engagemang. Vid valet 1976 stod hon som första namn på en av riksdagslistorna, men förlorade med c:a 400 röster. Det sitter fortfarande en liten tagg i hjärtat vid tanken på det motstånd hon hade fram-

förallt från männen, men även från en del av sina egna inom Kvinnoförbundet. Det pågick ett spel bakom kulisserna och svek vid nomineringsstämmor och Gullan erkänner att det var svårt många gånger. Men Gullan ger aldrig upp!

Nils Herting, nu kommunstyrelseordförande, upprördes över behandlingen av Gullan och förde fram henne som kandidat till ordförande för kommunfullmäktige. Detta uppskattades inte heller bland de moderata männen, som inte trodde att hon skulle klara av uppdraget utan att lägga sej i debatter. Hon blev kallad till ett möte med några av de ledande männen i partiet, som försökte få henne att inte ställa upp för ordförandeposten. Det måste ha varit en pärs för en ensam kvinna, men Gullan bestämde sej för att inte gråta eller bli hysterisk, som de kanske väntat sej, utan talade om för dem att hon inte tänkte avstå från det uppdrag som hon blivit erbjuden. Något år senare fick hon ett offentligt erkännande från en av männen, som erkände sitt misstag och uttalade sin uppskattning för Gullans insatser!

Gullan blev alltså 1976 ordförande för kommunfullmäktige, första kvinnan i Värmland på en sådan post. Trots sin erfarenhet, bl.a. som ordförande i ungdomsnämnden, kände hon en viss oro inför uppdraget, hur mycket det krävdes av henne, hur mycket hon måste representera o.s.v. För säkerhets skull gick hon en kurs på högskolan i administrativ teknik, så hon skulle känna sej förberedd. Typiskt kvinnligt beteende?

Gullan hade redan i början av 60-talet startat en TBV-kurs i föreningsteknik och det i kombination med ordförandeuppdrag under åren hade gett henne rutin och en trygghet. Hon hade också 1965 (med tre barn och arbete vid en intensivvårdsavdelning) läst 20 poäng svensk och utländsk statskunskap genom att delta i en radiokurs, ett försök av Stockholms universitet med denna typ av distansundervisning. Gruppen i Värmland tenderade på Stöllets folkhögskola och Gullan fick betyget VG och kände sej väldigt nöjd i vetskap om att många av hennes studiekamrater hade en studentexamen i botten.

Vad beträffar arbetslivet hade under åren skett en förändring. 1966 fick Gullan genom arbetsförmedlingen (!) uppmaning att söka en tjänst på försäkringskassan. Det gällde utredningsarbete angående förtidspensioner, vårdbidrag, handikappersättningar m.m. och tjänstemannen på arbetsförmedlingen ansåg Gullan mycket lämplig till detta. Gullan var själv lite tveksam men lämnade in sin ansökan sista dagen för att åtminstone vara med vid uttagningen. Det tog inte längre tid än till näs-

ta förmiddag så fick hon besked att hon fått jobbet i konkurrens med 25 andra sökande.

Chefen vid Försäkringskassans pensionsavdelning tyckte att kombinationen med sjukvårdsutbildning plus politisk erfarenhet var mycket meriterande och Gullan slutade alltså sitt jobb på sjukhuset och bytte arbetsgivare. Där gjorde hon sig uppskattad genom att inte bara läsa handlingar och ansökningar, utan även genom att göra hembesök och se människors behov i verkligheten. Tidningarna skrev ”Gullan Lindblad på rond i Värmland”.

Förutom sitt arbete på försäkringskassan var Gullan alltså ordförande i kommunfullmäktige i Karlstad från 1976 och jobbade lika oförtruttet inom moderaterna. Flera partikamrater kom efteråt och beklagade att hon inte kommit in i riksdagen. Många gav henne erkännande för att hon fortsatte med det politiska arbetet och många sade ”Ge inte upp” och stöd och uppmuntran var väl vad Gullan satte värde på vid den tiden.

Riksdagsarbete

Äntligen – efter nära tio års ”kamp” – kom Gullan Lindblad in i riksdagen 1979 och nu kunde hon helt och fullt engagera sig i det nya och stora uppdraget i trygg förvisning om att maken Lars och farmor Ester skötte marktjänsten.

Lars Lindblad hade eget företag med allt vad det innebar, men farmor blev ankaret och tryggheten främst för yngste sonen Jan, som då var 17 år och gick i gymnasiet. Gullan vet vilka bekymmer många av hennes kollegor hade med att sitta i Stockholm och vara oroliga för hur det fungerade hemma.

Gullan och Lars hade ett stort hus så farmor hade en egen lägenhet och bodde där ca 30 år. Hela M-föreningen i Karlstad kände Ester och kallade henne ”farmor”. En del har frågat: ”Hur kunde Du leva ihop med svärmor i 30 år?” Men det gick bra, Gullans och hennes humör stämde ihop. Ester kände att hon behövdes och Gullan visste att allt fungerade hemma, så hon kunde helhjärtat gå in för riksdagsarbetet.

Gullan hade naturligtvis stora ambitioner om att ”förändra världen”, nya riksdagsledamöter har ofta nya idéer med sej och erfarenheter från olika yrken och arbetsliv. Det är dock svårt att få gehör, de äldre i riks-

dagen tycker att de nya ska vara tysta i början. Det har rått en ”senilitetsregel” i riksdagshuset, de som varit med länge vet bäst! Jag hoppas att det inte är så numera, säger Gullan.

Alla nya ledamöter får ju framföra önskingar om platser i utskott och Gullan med sin sociala bakgrund och erfarenhet sökte till socialförsäkringsutskottet. Det var inte så eftersökt så hon blev ordinarie ledamot direkt. Föga anade man då att just detta utskott skulle komma att spela en nyckelroll i början av 90-talet med Gullan som ordförande och att stora förändringar i socialförsäkringarna måste genomdrivas av den borgerliga regeringen. Då var det bra att ha gedigna kunskaper om socialförsäkringarna.

Efter en månad i riksdagen höll Gullan sitt jungfrutal. Det handlade om ”arbetskraftsparadoxen”, dvs. att människor utbildades till yrken där det inte fanns något jobb eller framtid medan arbetslösheten var stor inom andra sektorer. Det problemet lever vi ju med även år 2004. Gullan var alltså tidigt ute med åsikter om vad som höll på att ske i arbetslivet och varnade för hur arbetsskadeförsäkringen utnyttjades. På den tiden var ”allt” arbetsskador, 92% av ansökningarna godkändes vid överklaganden till Försäkringsöverdomstolen och kostnaderna steg oroväckande. Hennes äldre kollegor i utskottet lyssnade dock inte på henne till en början, även om personalen vid försäkringskassorna hurra-de för henne. Det dröjde något år innan man insåg allvaret med den gökunge i boet som arbetsskadeförsäkringen var.

Under den borgerliga regeringen 1991–94 insågs problemen och man tillsatte en utredning, som ändrade kriterierna och skärpte bedömningen. Socialdemokraterna kom sedermera med förslag om ökad kontroll från försäkringskassornas sida bl.a. genom hembesök. Folkpartiet och flera moderater tyckte detta var integritetskränkande, men Gullan ansåg det vara riktigt och fick stöd av Carl Bildt och förslaget gick igenom.

Gullan visste bl.a. från sina besök vid försäkringskassorna, att det förekom ett omfattande fusk bl.a. med bidragsförskotten. Hon fick senare stöd av Riksrevisionsverkets rapporter.

Man måste lära sej tålamod i riksdagen, säger Gullan! Hon var flitig med motioner och debatter, fick många avslag men lärde sig att det fanns även positiva avslag. Många av hennes idéer kom fram förr eller senare. En lärdom var också att en motion med en speciell sakfråga var lättare att få igenom än en stor ideologisk partimotion.

I början av 80-talet kämpade Gullan mot sociala orättvisor, som drabbade äldre och handikappade. 1982 var utlyst som handikappår och Gullan hade otaliga debatter och framförde behovet av attitydförändringar i samhället. Även kommunikationer, fritidssektorn och den allmänna samhällsstrukturen behövde förändras. Hon protesterade mot förtidspensioneringarna och hävdade att det måste vara den absolut sista utvägen. I den moderata ideologin ingår att vi måste engagera oss och ta vårt personliga ansvar för andra människor.

1982 var också ett valår och den stora frågan det året var debatterna om löntagarfonderna. Moderata kvinnoförbundet gav med bl.a. Ingegerd Troedsson, Ann-Cathrine Haglund och Gullan ut en skrift *Kvinnor mot löntagarfonder* och Gullans inlägg tog upp frågan ur löntagarnas synpunkt. Den socialdemokratiska tidningen *Värmlands Folkblad* svämmande över av insändare: ”tragiskt att arbetarbarn blir fisförnäma borgare” och ”Gullan är ett bevis på en arbetardotter som går kapitalets ärenden”. I en debatt i kommunfullmäktige hade hon blivit kallad ”överklasskvinnan Gullan Lindblad” för att hon förde fram moderata åsikter. Med Gullans bakgrund kunde hon ju knappast stå för det uttrycket!

Ledande (s)-politiker skrev att Gullan spred felaktiga uppgifter om löntagarfonder och Gullan svarade med att de som jobbade för fonder var vilseförda. Då fick hon veta att ”när man som arbetardotter går kapitalets ärenden borde man inte uttala sig om att vara vilseförd”.

I hjärtat var Gullan och är nog fortfarande arbetardotter och satte stort värde på sin far, som var socialdemokrat. När Gullan första gången berättade att hon tänkte rösta moderat blev han ledsen, men blev med tiden mycket stolt över Gullans framgångar. När hon första gången toppade riksdagslistan 1976 fick hon också höra att han förstod att han haft fel när han hela livet trott på socialisterna.

Han sa till Gullan ”Tänk på det, jänta, arbeta för andra och inte för egen makt”. Det blev också hans ”testamente” till Gullan för han avled några månader senare men hans ord lever kvar fortfarande.

Gullan hade i alla år kontakt med sitt gamla fack Vårdförbundet och arbetade i riksdagen för att förbättra utbildningen av sjuksköterskor. I början av 80-talet var den så dålig, att svenska sjuksköterskor fick begära dispens för att få jobba i de andra nordiska länderna. Utbildningen förlängdes och förbättrades dock under den borgerliga regeringen 1991–1994, delvis med draghjälp av de krav som kom från EU.

Under flera år skrev Gullan moderata utbildningskommitténs

motion till riksdagen angående de s.k. ”medellånga vårdutbildningarna”. Elva sjuksköterskor från olika partier skrev också flera gemensamma motioner, t.ex. att det inte måste vara en läkare som administrativ chef på en avdelning, det kunde lika gärna vara en sjuksköterska.

Det gick dock inte igenom i riksdagen, socialminister Ingela Thalén värnade om principen att endast läkare skulle ha dessa befattningar. Den uppfattningen hade också Läkarförbundet. Beslutet ändrades dock efter några år sedan landstingsförbundet och socialstyrelsen påtalat hur snett det blev i verkligheten. När frågan debatterades i riksdagsgruppen var Gullan ordförande i partiets socialkommitté. Bertil Persson, f.d. landstingsråd från Skåne, själv läkare, stöttade Gullan och kommittémotionen antogs, men avslogs av riksdagsmajoriteten. Ett annat exempel på en fråga där Gullan tog strid, var rätten för distriktssköterskor att skriva ut vissa recept, där protesterade också Läkarförbundet. Naprapaterna var även en grupp som Gullan kämpade för, hon ansåg att deras utbildning skulle ske på högskolenivå och berättiga till studiemedel. Så blev fallet när Östros blev utbildningsminister. Tidigare hade socialdemokraterna sagt nej!

Ett pikant inslag i Gullans kamp för större frihet för individen var att hon under sina senare riksdagsår engagerade sig för rätten till proffsboxning även i Sverige. ”Gullan slår in en höger och får stöd av vänstern” stod det i *Värmlands Folkblad*, där de noterat att hon fått stöd av vänsterpartiets Kenneth Kvist och Alf Svensson kd, i en motion. Efter riksdagstiden har Gullan kunnat konstatera att socialdemokraterna med Mona Sahlin i spetsen börjat luta åt att tillåta proffsboxning i Sverige.

MKF – och partiarbete

Gullan har alltid trivts att arbeta med och för kvinnor.

1982 blev hon ordförande i Länskvinnoförbundet i Värmland och 1990 blev hon ordförande för riksorganisationen. Hon hade dock under några år tidigare suttit i Moderata kvinnoförbundets styrelse. MKF hade under Britt Mogårds tid fört fram tanken på vårdnadsbidrag och det blev senare också partiets linje. Med facit i hand tycker Gullan att förslaget efter hand blivit alltför tillkrånglat. Hela frågan om vårdnadsbidrag fuskades bort av folkpartiet under de borgerliga åren 1991–94. Förslaget lades fram alltför sent och när socialdemokraterna kom tillbaka 1994 föll naturligtvis hela förslaget.

Det var också under de borgerliga åren som Bengt Westerberg första gången väckte tanken om ”pappamånad”. Gullan var stark motståndare till detta och protesterade genom att vägra sitta ordförande i socialförsäkringsutskottet när saken diskuterades. Tillsammans med Ingegerd Troedsson och andra moderatkvinnor kämpade hon också mot andra orättvisor i familjepolitiken. De tyckte det var inkonsekvent att en kvinna kunde ha lön för att sköta andras barn på dagis men inte för att sköta sina egna barn hemma! Familjestödet borde vara rättvist fördelat till alla barnfamiljer.

Många tyckte nog att Gullan borde ha varit socialminister i den borgerliga regeringen, men hon säger själv att detta aldrig var på tal och hon anser själv att hon kunde göra en stor insats i riksdagsarbetet. Hon hade ett stort ansvar i och med att hon var ordförande i socialförsäkringsutskottet, där många miljarder hanterades och där stora förändringar måste ske. Själv tycker hon att moderaterna under de borgerliga åren fick ge avkall på alltför många av sina idéer till förmån för folkpartiet, som fick bestämma alldeles för mycket.

Gullan har aldrig varit en ja-sägare inom riksdagsgruppen och var ibland öppet kritisk mot det som senare kallades ”bunkergänget” och ”de kritstrecksrändiga gossarna”. Trots sina åsikter hade hon stort förtroende hos både Carl Bildt och Lars Tobisson, men den partiledare som hon själv beundrade mest var Gösta Bohman. Hon gillade det raka och rejäla hos honom och beklagar att han inte blev statsminister. Hon beklagar också att inte Astrid Kristensson fick bli justitieminister under den första borgerliga regeringen. Hon hade både erfarenhet och kunskaper för detta.

Åren 1991–94 hade man alltså en borgerlig majoritet i riksdagen, tyvärr med beroende av Ny Demokrati. Alla kommer väl ihåg när alla partiledarna samlades för TV-intervju på valnatten och Bengt Westerberg reste sig i protest och lämnade studion. Gullan räknade med stöd från NyD i olika frågor, bl.a. vid behandlingen i socialförsäkringsutskottet av regeringens proposition om borttagande av delpensionen. Hon tyckte det var en ”lyxreform”, som främst utnyttjades av dem som var relativt höglönlade. När frågan kom upp i riksdagen hade dock Bert Karlsson instruerat sina ledamöter, så de röstade med socialdemokraterna och förslaget föll. Efteråt var Gullan så arg så hon gick fram till Ian Wachtmeister och Bert i korridoren och ”läste lusen av dem” enligt egna ord. ”Ni höll på och staplade ölbackar för att visa hur man kunde

spara i statens finanser, men nu när ni har möjlighet att spara så säger ni nej!” Enligt riksdagskollegor slog hon med handväskan mot Bert Karlsson, men hon säger själv att hon var så arg så det kommer hon inte ihåg!

Denna händelse blev dock så betittad i TV och omskriven i tidningarna att Gullan blev känd i många läger och fick tackbrev från de mest oväntade håll. Hon var på Kiviks marknad sommaren efter, då moderatkvinnorna sålde hattar till förmån för Frälsningsarméns mödra- och barnavård i Riga (där de fick in 17 000 kr). Hon skulle köpa en korb eller något att äta och den invandrare som stod i korbkiosken sade ”Du vara Gullan Lindblad?” och det erkände hon ju. ”Du inte tycka om Ian och Bert, jag bjuder dig på korb” sa han. Och tillade: ”Jag rösta moderat.”

MKF-ordförandetiden

År 1990 blev Gullan ordförande för Moderata kvinnoförbundet med Lena Jarnbring som 1:e vice ordförande och Charlotte Cederschiöld som 2:e vice ordförande. Det blev en rolig men jobbig tid med mycket resor i hela Sverige. Hon hade ofta debatter med Margareta Winberg, som då var ordförande för Socialdemokratiska kvinnoförbundet. Ibland var de överens i vissa ”kvinnopolitiska” frågor men det gällde att hålla rågången mot rent socialistiska förslag, menar Gullan.

De borgerliga kvinnoförbundsordförandena Gullan, Barbro Westerholm (fp), Karin Starrin (c) och Margareta Viklund (kd) hade ett nära samarbete och reste ofta runt på besök ute i landet. Efter ett sådant besök i Stenungsund, där man tillämpade ett nära samarbete mellan försäkringskassan, sjukvården och socialvården, uppvaktade de socialförsäkringsminister Bo Könberg och fick till stånd ett lagförslag som möjliggjorde ett finansiellt samarbete. Tyvärr fuskade socialdemokraterna bort denna möjlighet när de återkom till makten.

Överallt skulle Gullan hålla tal på stora och små politiska möten. Hon besökte m-kvinnoföreningar och förbund över hela landet men var också en av partiets mest efterfrågade talare. Dessutom fick hon under många år föra partiets talan i s.k. riksdebatter. Riksdagen har ju lediga måndagar, men det gällde inte Gullan under denna tiden, det hände att hon inte var hemma i Karlstad på flera veckor! Hon kommer ihåg flera episoder som kan vara roliga i efterhand, men när det hände var det inte alltid så roligt. Hon skulle t.ex. till Skara och hålla föredrag och fick kvällen före veta att de väntade sej att hon skulle prata jordbrukspolitik.

Gullan Lindblad vald till ny MKF-ordförande 1990 i Göteborg.

Det var ju inte Gullans starka sida, men hon hittade protokollet från en aktuell riksdagsdebatt med inlägg av moderaten Arne Andersson från jordbruksutskottet och Einar Larsson i Borrby, centerpartist. Av dessa mixade hon ett föredrag och en bonde från västgötaslätten sa efteråt: ”Det var roligt att höra ett kvennfolk, som kan så mycket om jordbruk”!

En liknande sak hände i Boden, där hon också fick veta dagen före att de förutsatte att hon skulle prata om försvaret. Gullan hittade en reservation av Carl Bildt till en aktuell försvarsutredning och fick ihop ett föredrag av detta underlag. I publiken i Boden satt chefen för regementet och ordföranden i försvarsutskottet, moderaten Per Petersson i Gäddvik. De var tydligen nöjda för hon hörde inga protester!

Moderatkvinnorna höll ofta konferenser och seminarier ute i landet, bl.a. diskuterade de småföretagens villkor och deras möjligheter att växa och utvecklas. Riksdagsarbetet och uppdraget som MKF-ordförande ”gick i varandra”. Gullan var ju sakkunnig i sociala frågor, som av tradition också var kvinnliga frågor. Men hon var också allmänpolitiskt kunnig efter många år i riksdagen, inte minst i närings- och arbetsmarknadspolitik.

Gullan Lindblad och Ann-Cathrine Haglund vid MKF-stämman 1990.

Gullan talar gärna om sina goda medarbetare under denna tid, hon hade förbundssekreterare som Hanna Ericsson och Cecilia Widegren, som inspirerade till olika aktiviteter. Även förbundsombudsmännen Anne Lund, Ulrika Johannesson och Yvonne Svengard var naturligtvis ett stort stöd. Något år tidigare hade Gullan tillsammans med MKF:s förbundsombudsman gett ut en skrift med titeln *Jämställdhet – en utopi?* Denna skrift fick inte uppmuntran av alla kvinnor i partiet, som nog tyckte att MKF tagit på sig rödstrumporna. De lyckades dock väcka debatt. Kvinnorna blev trots allt mer sedda i politiken efter hand. En bidragande orsak blev sedermera hotet från Maria-Pia Boëthius om att bilda ett kvinnoparti. – Numera anser Gullan att feministerna blivit alltför ensidiga och hon vänder sig bl.a. mot kvotering av kvinnor i politik, forskning, utbildning och näringsliv.

Moderaterna var ett av de första partierna som ordnade torgmöten. I början kom mest folk av nyfikenhet, men det blev bra tillfällen att föra ut moderat politik. Gullan var naturligtvis en flitig talare och i det röda Värmland måste man lära sig att inte bli svarslös. Hon stod vid ett tillfälle på "Röda Torget" i Hagfors, ganska ensam tillsammans med ombudsman Kjell Ekener. Moderaterna var så kuvade på denna röda ort att de stod och kikade bakom en husknut för att se hur det gick. Vänsterpartister och socialdemokrater häcklade henne: "Åk hem till dina bruks-

patroner!” Gullan svarade ”Jag känner bara en och han är socialdemokratiskt landstingsråd och sitter på ett stort kontor i Karlstad, det är dagens brukspatron!” Gubbarna tittade på varandra och muttrade ”Hon har f-n i mej rätt” och sedan blev det tyst.

De moderata kvinnorna i Värmland var också flitiga med torgmöten, man firade t.ex. årligen M-kvinnodagen i maj och ett år var de ute med patruller om två–tre kvinnor på inte mindre än åtta orter! Gullan var stolt över sina medarbetare på hemmaplan och M-kvinnorna i andra län blev mycket imponerade.

Som MKF-ordförande var Gullan självskrivnen i partistyrelsen, där hon naturligtvis stred för sina hjärtefrågor. När Gullan slutade i riksdagen höll Carl Bildt ett avskedstal där han sade ”Gullan har gått långt över sitt mandat, men hon har alltid fått rätt till slut”.

År 1997 kom den stora debatten när änkepensionen togs bort för de som var under 65 år. MKF agerade hårt för att pensionen skulle bevaras och vad man protesterade mest emot var tillvägagångssättet att plötsligt rycka bort en förmån som kvinnorna trodde sig ha. Man hade inrättat sin ekonomi efter gällande regler, men verkligheten blev en helt annan. Numera är änkepensionen i princip borttagen i det nya pensionssystemet.

1997 höll FN en stor internationell kvinnokonferens i Beijing, där Gullan som MKF-ordförande förväntades delta. Det vägrade hon emellertid att göra med hänsyn till att Kina inte värderar kvinnor och att småflickor fortfarande dödas.

Samma år reste hon dock till FN i New York för andra gången som moderat representant för att följa arbetet och skriva rapporter om sina intryck. Gullan anser att FN ibland är alltför ”tandlöst” men det är dock den enda arena där världens stater kan mötas för att försöka nå fred och samförstånd.

MKF förde i många år en kamp mot kvinnovåld, inte minst under Ann-Cathrine Haglunds tid och där hade man även stöd av de andra partiernas kvinnoförbund. Så när kvinnorna i riksdagen nu säger att de ska gå samman i vissa frågor är detta inget nytt! M-kvinnorna hade även en stor social verksamhet och sedan lång tid har de gett bidrag till Fistula-sjukhuset i Etiopien. Moderatkvinnorna tog under Gullans tid initiativet till ett samarbete med Frälsningsarmén som startat verksamhet med mödra- och barnavård i Riga. Här gjorde riksdagskvinnorna Gullan, Maud Ekendahl och Ulla Löfgren en aktiv insats på marknaden i Kivik.

Samma M-kvinnor jämte Elizabeth Nyström, också riksdagsledamot, reste i mitten av 90-talet till Thailand och träffade där missionär Eva Olofsson från Pingstmissionen. Tillsammans med Erikshjälpen och Svenska Kyrkan driver hon en omfattande social verksamhet i Bangkok, där hon hjälper bl.a. handikappade, undangömda barn till en värdig tillvaro. Hon har också med hjälp av insamlingar och egna medel byggt upp en stor verksamhet i nordvästra Thailand, där man ger undervisning och på detta sätt kan rädda småflickor från bordeller i Bangkok eller utomlands.

MKF engagerade sig i detta projekt, som heter BaanChivitMai (New Life Center.) Flickorna ges skolutbildning och en möjlighet till inkomst genom att tillverka konstgjorda blommor, som även säljs genom moderata organisationer i Sverige.

Tiden som MKF-ordförande på riksnivå avslutades 1997 vid stämman i Malmö. Då togs också beslut om att lägga ned MKF som sidosorganisation till partiet för att istället bli en medlemsorganisation. Orsaken till förändringen var bl.a. hög medelålder på de kvinnor som var engagerade och svårigheter att rekrytera de yngre till en ren kvinnoorganisation.

Moderna kvinnor vill hellre arbeta tillsammans med männen i partiet. Moderatkvinnorna fortsatte som medlemsorganisation med ett nätverk ute i landet och möjlighet för varje län att finna sina egna sätt att organisera sig, även i föreningar. Tyvärr har verksamheten tynat av på en del ställen och kvinnorna har ibland inte upplevt det stöd som en förening kan ge vid nomineringar och tillsättning av uppdrag efter ett val. Principen bör dock vara att det är självklart att kvinnor ska vara med i politiken, arbeta tillsammans med männen men inte komma in med kvotering utan väljas in efter kompetens.

Gullan är själv ett levande exempel på detta, hon fick kämpa i många år för att komma in i riksdagen, men sedan kom framgångarna när hon bevisade sin kompetens och hon toppade riksdagslistorna i Värmland i flera val! Kvinnorna i riksdagen klagar i dag över att de är förtryckta, det upplevde aldrig Gullan. Hon mötte mycket motstånd innan hon kom dit men väl där blev hon respekterad. ”Jag tycker att kvinnorna ska sluta upp med att känna sig motarbetade i riksdagen, visa att ni är kunniga, så får ni respekt för er person”, säger Gullan.

Något som lever kvar från MKF-tiden är den kvalificerade utbildning för aktiva kvinnor som startades av Britt Mogård. Kraven att bli antagen

Förbundsombudsman Barbro Adler, Margareta Gard, v.ordf., Gullan Lindblad, Sonja Cederlöf, Askersund, Eva Lips, Norrköping, vid MKF-stämman 1990.

är ganska hårda, man ska ha bevisat sin kompetens och ha uppdrag av viss tyngd i sin kommun eller sitt landsting. Utbildningen pågår i två år och varvas med föredrag och seminarier vid flera tillfällen och mellan dessa pass har man kvalificerade hemuppgifter.

De kvinnor som gått denna utbildning har oftast gått vidare till tyngre uppdrag och de håller ofta kontakt med varandra för att utbyta erfarenheter. Det handlar mycket om att ge kvinnor självförtroende att säga ja till uppdrag när man blir tillfrågad. Kvinnor måste lära sig att ta för sig!

Man kan kämpa för jämställdhet på många sätt men måste erkänna att män och kvinnor ser saker på olika sätt. Gullan hade en debatt med (s)-kvinnornas ordförande som sade "Vi måste till varje pris få in fler kvinnor i riksdagen".

Gullan svarade: "Jag ser hellre en moderatgubbe än en socialistisk kvinna, det viktigaste är den politik de står för".

Krav på jämlikhet har inte sällan tidigare varit åt andra hållet, Gullan kommer ihåg när hon föreslogs stå som andranamn på landstingslistan i

Värmland 1974. På första platsen stod också en kvinna, Hillie Berglund. Detta blev för mycket för en gubbe, som sade: ”Vi kan väl inte ha två kvinnor i toppen, ska vi inte varva med en karl emellan?” Lennart Petersson, blivande kommunalråd i Karlstad sade dock att ”här gäller inte kön, här gäller kompetens”. Så blev det.

Och nu – matar hon duvor?

Vid valet 1998 ställde Gullan inte upp i riksdagsvalet, hon hade då suttit i riksdagen i 19 år, hade ”fyllt pension” och tyckte det var dags att göra annat i livet. Hon räknade naturligtvis med mer fritid och möjlighet att umgås med familjen, men samtidigt hade hon sin energi att ”göra något” och blev snabbt engagerad i olika verksamheter. Sedan 1999 har hon varit ledamot i stiftelsen Pensionsforum, som har haft till uppgift att följa utvecklingen av det nya pensionssystemet och diskutera äldreomsorgens finansiering. Ordförande har varit Kjell-Olof Feldt, som Gullan har haft ett gott samarbete med. Tyvärr kommer stiftelsen att upphöra eftersom försäkringsbolagen inte längre ger några ekonomiska bidrag. Gullan beklagar att Pensionsforum inte längre kan fortsätta en verksamhet som väckt så stort intresse.

Gullan har länge varit engagerad i Röda Korset, men mer på administrativ nivå, och nu fick hon möjlighet att arbeta praktiskt. Hon besöker regelbundet ett par äldreboenden, där hon blivit en uppskattad gäst genom att läsa Fröding och spela cd-plattor för de gamla. Hon har också varit med om att starta en anhörigförening i Karlstad, där hon är ordförande. Föreningen har till uppgift att stötta de som vårdar sina sjuka anhöriga, ge dem uppmuntran i form av träffar och resor samt påverka kommuner och landsting i frågor som rör denna grupp.

Cirka 75 procent av all vård ges av anhöriga – oftast av kvinnor i 70-årsåldern – men deras insatser har tidigare varit helt bortglömda.

”Anhörigvården är ett komplement till kommunernas vård och omsorg” fick hon till svar av dåvarande bitr. socialminister Bengt Lindqvist i en interpellation i frågan för många år sedan. Dessbättre har frågan uppmärksammats på senare år.

Pensionärernas situation är också något som Gullan engagerar sig för. Hon är medlem av förbundsstyrelsen för MSS (Moderata Samlingspartiets Seniorer) och jobbar även i Värmland för att hjälpa till att starta nya MSS-klubbar.

En annan organisation är SPF, Sveriges Pensionärsförbund, där hon har suttit med i distriktsstyrelsen för Värmland några år och inför årsmötet 2004 är hon föreslagen som ordförande. SPF är ju en opolitisk pensionärsorganisation som arbetar aktivt för att påverka äldrevården, bostadspolitiken och samhället i stort för de äldre. Gullan med sin bakgrund som socialpolitiker och med sitt stora kontaktnät kommer säkert att göra viktiga frågor synliga och driva på myndigheter och beslutsfattare.

Bland Gullans roligaste uppdrag – om hon får säga det själv – är att hon sedan några år tillbaka är politisk krönikör i *Nya Wermlandstidningen*. Varannan lördag har hon en politisk krönika i tidningen och där häcklar hon främst ”sossar” men känner sig numera ganska fri att säga vad hon tycker även om de borgerliga, inklusive moderaterna. Gullan berättar att hon får uppskattande samtal från människor ur alla läger.

Gullan har alltså varit politiker i både kommun, landsting och på riksnivå och blev år 2001 även kyrkopolitiker genom att bli invald som ledamot i kyrkorådet i Domkyrkoförsamlingen i Karlstad. Hon tycker dock inte riktigt om ordet ”kyrkopolitiker” eftersom hon anser att det inte ska bedrivas någon egentlig partipolitik inom kyrkan. Med nuvarande regler fungerar dock de politiska partierna som nomineringsinstanser. På högre nivå, t.ex. kyrkomötet, finns dock motsättningarna och partipolitiken, det finns många svåra frågor inom Svenska Kyrkan i dag. På riksnivå verkar kyrkan ofta vara en avläggare till socialdemokratin, anser Gullan, som inte tror att socialdemokraterna kommer att ta bort de politiska valen på lägre nivåer heller, trots att kyrkan är skild från staten.

Fritiden, som Gullan räknade med efter riksdagsarbetet, är alltså beroende av hur almanackan ser ut, men hon har ju ändå fler möjligheter att umgås med sin familj. Den globala tid som vi lever i påverkar henne dock. Äldsta dottern Eva med familj har hela tiden bott i Karlstad och Gullan och Lars har vardagskontakt med dem. Sonen Per har bott i USA med sin familj i nära fem år och är nu på väg till ett nytt utlandsuppdrag, även om han ännu så länge bor i Sollentuna. Men vem vet, kanske de flyttar utomlands igen?

Yngste sonen har gift sej i Gambia och frun och hennes båda barn är just nu på väg till Sverige för att börja ett helt nytt liv. Gullan och Lars har laddat upp med dunjackor och varma stövlar för att hjälpa till med det första mottagandet! De är också beredda att hjälpa och stötta den

nya sonhustrun och barnen för att göra anpassningen till det svenska samhället så bra som möjligt.

Man kan tycka att steget är långt från den lugna uppväxten på landet till den internationella värld som Gullan rör sig i numera, men jag tror att hon hela tiden har sin grundtrygghet med sig. Hon har upplevt mycket under sitt liv, men hon har inte lutat sig tillbaka och slagit sig till ro utan är hela tiden öppen för nya utmaningar. Gullan ger sig aldrig!

Gullan Lindblad

Gullan Birgit Kristina Lindblad f. Persson, född 1932 i Gunnarskog, sedermera Arvika kommun.

Realexamen i Arvika 1950, Värmlands läns centrallasarettssjuksköterskeskola 1952–1955, univ.studier i statskunskap 1965, internutbildning inom Riksförsäkringsverket.

Arbetat som leg. sjuksköterska vid Centrallasaretet i Karlstad 1956–1966, utredare vid Värmlands läns allm. försäkringskassa 1967–1998 (delvis t.o.m. 1994). Riksdagsledamot för Moderata Samlingspartiet 1979–1998.

Politiska uppdrag:

Kommunfullmäktige i Karlstad 1967–1979, ordförande 1977–1979 samt suppleant i kommunstyrelsen.

Ledamot av socialnämnd, ordförande ungdomsnämnd 1980-talet, ledamot av hälsovårdsnämnd, landstingsledamot 1974–1982.

Ledamot av HUF, Högerföreningen, sedermera moderatföreningen i Karlstad i många år. Ledamot och ordförande i Moderata länskvinnoförbundet i Värmland i många år. Ordförande Moderata kvinnoförbundet 1990–1997.

Ledamot av riksdagens socialförsäkringsutskott 1979–1998. Vice ordförande 1983–1991, ordförande 1992–1994, vice ordförande 1995–1998. Ledamot i riksdagens förvaltningsstyrelse och dess krigsdelegation. Ledamot av riksdagsgruppens förtroenderåd, ledamot av partiets socialkommitté och dess ordförande 1994–1998. Ledamot i socialstyrelsens verksstyrelse och hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd. Länsstyrelseledamot till 1998.